

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha
k usnesení vlády
ze dne 14. července 2004 č. 694

Stanovisko

**vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb.,
o znalcích a tlumočnících, a zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon,
ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 708)**

Vláda na své schůzi dne 14. července 2004 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 708), a vyslovila s tímto návrhem **n e s o u h l a s**, a to z těchto důvodů:

1. Dosavadní právní úprava činnosti znalců a tlumočnicků, obsažená v zákoně č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, nebrání odvolání znalce nebo tlumočnicka a jeho vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků v případech, kdy znalec nebo tlumočnick byl pravomocně odsouzen pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 175 trestního zákona nebo pro trestný čin křivého tlumočení podle § 175a trestního zákona. Podle ustanovení § 20 písm. a) shora uvedeného zákona je důvodem pro odvolání znalce nebo tlumočnicka, jestliže se dodatečně ukáže, že nebyly splněny podmínky pro jeho jmenování, anebo jestliže tyto podmínky odpadly. Přitom jednou z podmínek pro jmenování znalcem (tlumočnickem) je dle § 4 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona, že ten, kdo tuto činnost vykonává, má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou (tlumočnickou) činnost může řádně vykonávat. Za požadované osobní vlastnosti je třeba považovat i bezúhonnost ve smyslu trestněprávním. Dopustí-li se znalec nebo tlumočnick v souvislosti s výkonem znalecké nebo tlumočnické činnosti prokazatelně jednání, které má znaky trestného činu, může být dle současné právní úpravy odvolán z funkce a vyškrtnut ze seznamu znalců a tlumočnicků, a to bez ohledu na to, zda byl odsouzen za trestný čin nedbalostní nebo úmyslný, pokud byl spáchán v souvislosti s výkonem znalecké či tlumočnické činnosti. Právní úprava navrhovaná v poslaneckém návrhu zákona naproti tomu zužuje možnost odvolat znalce nebo tlumočnicka pouze na případy, kdy byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin podle § 175 nebo podle § 175a trestního zákona.

2. Navrženou novelu trestního zákona považuje vláda za nedůvodnou, nekoncepční a bez hlubšího smyslu. Trestní zákon umožňuje osobu, která se dopustila trestného činu v souvislosti se svým zaměstnáním, povoláním či funkcí, postihnout trestem zákazu činnosti v délce zohledňující povahu a závažnost takového trestného činu. Maximální délka tohoto trestu je omezena na 10 let vzhledem k citelnosti a závažnosti tohoto druhu sankce a trestní zákon tudíž neumožňuje doživotní zákaz činnosti. Uvedená úprava v trestním zákoně je obecná pro všechna zaměstnání, povolání a funkce (přísnější trestnost se výslovně stanoví např. pro lékaře u trestného činu neposkytnutí pomoci podle § 207 odst. 2 trestního zákona nebo u trestného činu padělání a

vystavování nepravdivých lékařských zpráv, posudků a nálezů podle § 175b trestního zákona) a z hlediska zajištění rovnosti je zapotřebí tuto úpravu zachovat ve stávající podobě.

Ukládání trestu zákazu činnosti je obecně upraveno v § 49 a 50 trestního zákona. Výslovné uvedení tohoto druhu trestu u skutkových podstat v § 175 a 175a trestního zákona pouze umožňuje soudu uložit trest zákazu činnosti samostatně. Navržená novela § 175 a 175a trestního zákona by tak měla za následek pouze ztrátu této možnosti soudu, aniž by vylučovala uložení trestu zákazu činnosti podle obecné úpravy obsažené v § 49 a 50 a fakticky tak ani neřeší účel sledovaný předkladateli.

Samostatnou otázkou dále zůstává, zda doživotní znemožnění výkonu znalecké a tlumočnické činnosti je v souladu se společenskými zájmy. Nutno je v této souvislosti přihlédnout k institutům znemožnění výkonu některé činnosti (povolání) v obdobných případech. Například podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, lze uložit advokátovi v případě spáchání určitého trestného činu kárné opatření v podobě vyškrtnutí ze seznamu. Po uplynutí pěti let se však na takového advokáta hledí, jako by mu toto kárné opatření nebylo uloženo. Z předloženého návrhu zákona nikterak nevyplývá, že by pochybení při výkonu znalecké a tlumočnické činnosti mělo mít mnohem dalekosáhlejší důsledky než například v případě pochybení advokátů.